

TOLMIROS SKAPANEAS
HOMENAJE AL PROFESOR
KOSTAS A. DIMADIS

ΤΟΛΜΗΡΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ
ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ
ΚΩΣΤΑ Α. ΔΗΜΑΔΗ

Edición de
Isabel García Gálvez y Olga Omatos Sáenz

Vitoria-Gasteiz

2012

© DE ESTA EDICIÓN:
Sociedad Hispánica de Estudios Neogriegos
Vitoria-Gasteiz

TÍTULO ORIGINAL:

Isabel García Gálvez-Olga Omatos Sáenz (eds.), *TOLMIROS SKAPANEAS. Homenaje al profesor K. A. Dimadis / ΤΟΛΜΗΡΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ. Αφιέρωμα στον καθηγητή Κ. Α. Δημάδη*. Vitoria-Gasteiz, Sociedad Hispánica de Estudios Neogriegos, 2012.

COLABORA: *Susana Lugo Mirón*

MAQUETACIÓN: *Isabel García Gálvez y Augusto de Bago*

ISSN: 1137-7003

DEPÓSITO LEGAL: Gr. 82-97

Ninguna parte de esta publicación, incluido el diseño de la portada, puede ser reproducida, almacenada o transmitida por ningún medio, ya sea eléctrico, mecánico, óptico o reprográfico, sin permiso previamente expreso de las editoras.

Presentación

Η Ισπανική Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών (IENΣ) μέσω αυτού του αφιερώματος θέλει να εκφράσει δημοσίως στον καθηγητή Κωνσταντίνο Α. Δημάδη, πρώτα από όλα τη βαθιά ευγνωμοσύνη στο πρόσωπό του για την υποστήριξη, τη βοήθεια και την αφοσίωση που παρέχει και δείχνει στην IENΣ εδώ και πολλά χρόνια, όταν μία ομάδα από νεοελληνιστές και λάτρες της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε μία εταιρεία που να διαδίδει, να υπερασπίζει και να προστατεύει τα ενδιαφέροντά μας. Από την πρώτη κιόλας στιγμή, ο καθ. Δημάδης, με τη διεθνώς αναγνωρισμένη αυθεντία του, κατόρθωσε να βρει χρόνο και διάθεση, για να μας δώσει έρεισμα κι υποστήριξη στο εγχείρημά μας. Επιπλέον είχαμε την ευκαιρία να απολαύσουμε την καλοκαγαθία, προσήνεια και αβρότητά του, προτερήματα όχι ιδιαίτερα συχνά στο ακαδημαϊκό περιβάλλον. Χωρίς αμφιβολία, προς αυτό τον παρακινεί επίσης η ανέκαθεν αγάπη του για τον ισπανικό πολιτισμό, όπως παρατηρείται σε μερικές από τις εργασίες του. Η ανταλλαγή αυτή, που μπορεί να παρομοιαστεί με το πασίγνωστο χωρίο της ΣΤ' Ραψωδίας της Ιλιάδας, όπου ο Γλαύκος και ο Διομήδης ανταλλάσσουν τα όπλα τους, είναι όμως δυσανάλογη. Η συμβολή του καθ. Δημάδη στην εδραίωση των νεοελληνικών σπουδών στις χώρες μας ήταν τεράστια και, με αυτόν τον φόρο τιμής, ένα *ὀλίγον δῶρον* που ελπίζουμε να δεχτεί ως μία *χάριν* και που τιμά περισσότερο όσους τον αποτίουμε παρά αυτόν που τον αποδέχεται, θέλουμε να ανταποδώσουμε συμβολικά ένα μέρος του χρέους μας απέναντί του.

Δεν είναι εύκολο να σχολιάσει κανείς εν συντομία την προσωπικότητα και το έργο του καθ. Δημάδη. Αφού τέλειωσε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, με το οποίο ποτέ δε διέκοψε τις σχέσεις του, ανέπτυξε την ακαδημαϊκή του σταδιοδρομία σε διάφορα πανεπιστήμια: Θεσσαλονίκης, Αμ-

στερνταμ, Βερολίνου. Η δε παρουσία του σε όσες επιστημονικές συναντήσεις ασχολούνται με ζητήματα ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού είναι απαραίτητη. Ερωτηθείς από την εφημερίδα *Καθημερινή* για το τι σημαίνει να είσαι Έλληνας, ο διττός χαρακτήρας της απάντησής του απεικονίζει σαφώς τη συνείδηση της ελληνικότητάς του: ένας τρόπος ζωής και μια δημιουργική ένταση ανάμεσα στην παράδοση και τη νεωτερικότητα. Αυτή η βαθιά συνείδηση της υπεύθυνης ελληνικότητάς του διαφαίνεται σε όλο του το έργο, άξιο διεθνούς αναγνώρισης: επίτιμος τακτικός καθηγητής του Freie Universität του Βερολίνου, επίτιμος διδάκτορας των Πανεπιστημίων της Τιφλίδας και του Βουκουρεστίου, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, και άλλες διακρίσεις και αφιερώματα όπως αυτό που τώρα θέλουμε να του προσφέρουμε.

Το έργο του, συν το ότι είναι ευρύτατο όσον αφορά στην ποσότητα, παρουσιάζει μια ποιότητα μοναδική και ένα εύρος ενδιαφερόντων που δείχνει την πνευματική περιέργεια, τη σοβαρότητα και την ενεργητικότητα του καθ. Δημάδη: Αρχαιολογία, Θεωρία της Λογοτεχνίας, Κοινωνιολογία της Λογοτεχνίας, Σύγχρονη Ιστορία της Ελλάδας, εκδόσεις, σχολιασμοί, ζητήματα λογοτεχνικής μετάδοσης και υποδοχής, λεξικογραφία... Είναι σχεδόν αδύνατον να πραγματοποιηθεί μια μελέτη πάνω στον πολιτισμό, την ιστορία ή την ελληνική λογοτεχνία δίχως να αναφερθεί κανείς σε κάποιο έργο του καθ. Κωνσταντίνου Δημάδη ως αναφορά. Αυτό το ακαδημαϊκό και πνευματικό έργο θέλει να τιμήσει ο τόμος αυτός που η ΙΕΝΣ του αφιερώνει, προσπαθώντας χάρις στον αριθμό, την ποικιλία και την ποιότητα της συμβολής όσων ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας να τιμήσουμε όπως του αξίζει, δηλαδή με σοβαρότητα και επαγγελματικότητα τον καθ. Δημάδη.

Ας δεχθεί λοιπόν ο Κωνσταντίνος Α. Δημάδης το αφιέρωμα τούτο, αυτό το *αντίδωρον*, ως αναγνώριση της αυθεντίας του, ως συμβολική αποπληρωμή ενός χρέους, από πολλές απόψεις αξεπλήρωτο, που αισθανόμαστε απέναντί του τόσο αυτοί που συμμετέχουν στον τόμο όσο όλα τα μέλη της ΙΕΝΣ.

Antonio Melero

Αντιπρόεδρος της Ισπανικής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών

Μετάφραση: Mariano Villegas Hernández